

मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हा स्तरावर
कांदळवनाचे संरक्षण व संवर्धन करण्यासाठी
सनियंत्रण समिती गठीत करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- एस-३०/२०१५/अनौ.३०/प्र.क्र.४६२/फ-३

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक : १३ ऑक्टोबर, २०१६.

पहा :-

- १) मा.उच्च न्यायालयातील जनहित याचिका क्र. २१८/२०१३ मधील दिनांक ३ व ४ ऑगस्ट, २०१५ चे अंतरिम आदेश.
- २) शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक ३.१०.२०१५.
- ३) मा.उच्च न्यायालयातील जनहित याचिका क्र. ४६/२०१३ मधील दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१६ रोजीचे आदेश.
- ४) मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांचे क्र. सर्वे-१२०६/सन २०१६-१७, दिनांक ३०.०८.२०१६ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल जनहित याचिका क्र. २१८/२०१३ मध्ये याचिकाकर्ते नवी मुंबई एनव्हायमेंट प्रिझरवेशन सोसायटी मध्ये दिनांक ३ व ४ ऑगस्ट, २०१५ रोजी सुनावणी घेऊन पारित केलेल्या निर्णयानुसार नवी मुंबई जिल्हातील कांदळवनाचे संरक्षण व संवर्धन करण्यासाठी शासन निर्णय दिनांक ३.१०.२०१५ अन्वये विभागीय आयुक्त, कोंकण यांच्या अध्यक्षतेखाली सनियंत्रण समिती गठीत करण्यात आली आहे.

उपरोक्त न्यायालयीन प्रकरणाच्या संबंधित जनहित याचिका क्र. ४६/२०१३ व जनहित याचिका क्र. २१८/२०१३ मध्ये दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१६ रोजी मा.न्यायालयाने अंतरीम आदेश दिलेले असून त्यातील परिच्छेद ५ खालील प्रमाणे आहे -

“We direct the State Government to Constitute a Committee for Mumbai and Mumbai Suburban Districts in terms of various orders passed by this Court in PIL No. 218 of 2013. Needless to add that the Senior Officers of the Planning Authorities in both the Districts, Senior Officers of the Police, responsible Officers from the Collectorate of Mumbai and Mumbai Suburban District apart from experts in the field will be part of the Committee. The State Government shall ensure that similar grievance redressal mechanism for the city of Mumbai is set up as directed under the order dated 3/4th August, 2015 in PIL 218 of 2013 for Navi Mumbai.”

मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हयात विस्तीर्ण सागरी किनारा असून एवढ्या मोठ्या क्षेत्रावर असलेल्या कांदळवनाचे संरक्षण करण्याची व्याप्ती मोठी आहे. म्हणून न्यायालयाने विभागीय आयुक्त, कोंकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली एक सनियंत्रण समिती गठीत करण्याचे आदेश दिलेले आहेत. सदर आदेशाच्या अनुषंगाने मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन संरक्षणासाठी सनियंत्रण समिती गठीत करण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मा.उच्च न्यायालयाने जनहित याचिका क्र. ४६/२०१३ व जनहित याचिका क्र. २१८/२०१३ मध्ये दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१६ रोजी दिलेल्या अंतरिम आदेशाचे अनुषंगाने मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हा स्तरावर कांदळवनाचे संरक्षण व संवर्धन करण्यासाठी सनियंत्रण समिती पुढील प्रमाणे गठीत करण्यात येत आहे -

अ.क्र.	अधिकार्याचे पदनाम	समितीतील स्थान
१	विभागीय आयुक्त कोंकण विभाग, नवी मुंबई.	अध्यक्ष
२	पोलीस आयुक्त, मुंबई यांचे प्रतिनिधी.	सदस्य
३	आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगर पालिका यांचे प्रतिनिधी.	सदस्य
४	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA) चे प्रतिनिधी	सदस्य
५	मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई	सदस्य
६	जिल्हाधिकारी, मुंबई / मुंबई उपनगर	सदस्य
७	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रक मंडळाचे प्रतिनिधी	सदस्य
८	विभागीय वन अधिकारी (कांदळवन संधारण घटक), मुंबई	सदस्य सचिव
९	श्री.रेजी अब्राहम	सदस्य
१०	विभागीय आयुक्त, कोंकण यांनी नामनिर्देशित केलेले पर्यावरण क्षेत्रात काम करणारी अशासकीय संस्था (NGO) / तज्ञ यांचे प्रतिनिधी.	सदस्य

समितीचे कार्य -

- १) सदर समिती मा.उच्च न्यायालयाने वेळोवेळी पारित केलेल्या आदेशाची अंमलबजावणीचे सनियंत्रण करण्यास जबाबदार असेल.
- २) मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाची अंमलबजावणी बाबत बृहन्मुंबई महानगर पालिका आणि मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA) यांच्या मध्ये कार्यक्षेत्राबाबत (Jurisdiction) काही वाद निर्माण झाल्यास समितीने वादाचे निरसन करावे. समितीचे निर्णय बृहन्मुंबई महानगर पालिका आणि MMRDA वर बंधनकारक राहतील.
- ३) सदर समितीने महिन्यातून किमान एक वेळा बैठक घेऊन मा.उच्च न्यायालयाने वेळोवेळी दिलेल्या आदेशांच्या अंमलबजावणी बाबतच्या कामाचा आढावा घ्यावा.
- ४) सर्व यंत्रणा उदा. MMRDA, बृहन्मुंबई महानगर पालिका, वन, महसूल व पोलीस विभाग यांच्या मध्ये योग्य समन्वय राहिल, याची जबाबदारी समितीची राहिल.
- ५) समितीच्या बैठकीत सर्व संबंधित विभागाचे केंद्रस्थ अधिकारी (Nodal Officers) हे विशेष निमंत्रित म्हणून आमंत्रित केले जातील.
- ६) मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्ह्यात ज्या ठिकाणी कांदळवन नष्ट केलेले आहे. तेथे पुन्हा कांदळवनाची लागवड केली जाईल, याबाबत समिती सुनिश्चिती करेल.
- ७) समिती गठीत झाल्यानंतर विभागीय आयुक्त, कोंकण यांनी सदर समितीची पुरेशी प्रसिध्दी करावी. समितीकडे नागरीकांना आपल्या लेखी तक्रारी नोंदविता येतील. समितीकडे तक्रारी नोंदविण्याचे विविध मार्ग नागरिकांना प्रसिध्दीद्वारे कळवावे.

- ८) मा.उच्च न्यायालयाच्या अंतरिम आदेशाची अंमलबजावणी करताना काही अडचणी उदभवल्यास विभागीय आयुक्त, कोंकण यांनी त्याबाबत शासकीय अभियोक्ता यांच्यामार्फत मा.न्यायालयास निदर्शनास आणून द्यावे.
- ९) समितीने केलेल्या कार्यवाहीबाबतचा अनुपालन अहवाल प्रत्येक वर्षाच्या जानेवारी व जून च्या पहिल्या आठवड्यात मा.उच्च न्यायालयास सादर करावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६१०१३१८२७०९१६१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(वीरेंद्र तिवारी)
मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रति,

- १) अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २) प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ३) प्रधान सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४) प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ३२.
- ५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ६) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ७) विभागीय आयुक्त, कोंकण, नवी मुंबई.
- ८) आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगर पालिका.
- ९) पोलीस आयुक्त, मुंबई.
- १०) महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रक मंडळ.
- ११) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA)
- १२) अपर मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पश्चिम मुंबई.
- १३) मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई.
- १४) मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), ठाणे.
- १५) जिल्हाधिकारी, मुंबई / मुंबई उपनगर.
- १६) विभागीय वन अधिकारी, कांदळवन संधारण घटक, मुंबई.
- १७) श्री.रेजी अब्राहम.